

Baltic Challenge – kosmiczne wyzwanie dla Bałtyku

Europejska Fundacja Kosmiczna – organizator m.in. prestiżowego, międzynarodowego konkursu łazików marsjańskich, rozpoczyna nowy projekt o nazwie **BALTIC CHALLENGE. Inicjatywa ukierunkowana jest na wykorzystanie technologii robotycznych i satelitarnych do walki z ogromnym zanieczyszczeniem Morza Bałtyckiego, które zaczyna realnie zagrażać także zdrowiu.**

W badaniach przestrzeni pozaziemskiej osiągnięto znacznie więcej niż w poznawaniu środowiska morskiego. Głębiny kryją bowiem wciąż wiele tajemnic, w tym nieodkrytych gatunków fauny i flory oraz bogactw naturalnych. Ich identyfikacja i poznawanie jest nie tylko wyzwaniem technicznym, ale też wartością cywilizacyjną, pozwalającą na wzbogacenie wiedzy o planecie Ziemi oraz dającą nowe szanse gospodarce ogólnoswiatowej. Problemem, na który chce zwrócić uwagę Fundacja jest ogromne zanieczyszczenie wód Morza Bałtyckiego ściekami rolniczymi, przemysłowymi i komunalnymi, które spowodowało, że Bałtyk stał się jednym z najbardziej zanieczyszczonych mórz na świecie.

Drugim ogromnym problemem Bałtyku, traktowanym po 2000 roku jako bomba ekologiczna, są zatopione w morzu przez aliantów po II Wojnie Światowej środki bojowe – miny i bomby, a przede wszystkim broń chemiczna (gazy bojowe typu iperyt czy tabun, a także inne zawierające m.in. arsen), których ilość szacuje się na ponad 60 tys. ton. Eksperti oceniają, że uwolnienie kilkunastu procent tych substancji może spowodować, że Bałtyk na kilkadziesiąt lat stanie się „morzem martwym”. Z założenia pojemniki z bronią chemiczną miały przetrwać 150-200 lat. Niestety proces degradacji już się rozpoczął. W ciągu ostatnich 20 lat doszło do ponad 120 wypadków, których ofiarami byli głównie rybacy poparzeni gazem musztardowym. Zanotowano również ponad 100 wypadków plażowiczów głównie w rejonie wyspy Uznam.

„Niezbadane wody i dno Bałtyku, problemy z ich czystością i niebezpieczeństwo skażenia, jak również ograniczone zasoby wodne Polski zainspirowały nas do zajęcia się długofalowym projektem, którego celem jest wskazanie kierunków wykorzystania nowoczesnych technologii kosmicznych i robotycznych w działaniach na rzecz badań i eksploatacji środowiska wodnego.” mówi Maciej W. Iwankiewicz, Członek Zarządu Fundacji.

Połączenie obserwacji satelitarnych oraz prowadzonych przez drony latające z pracą dronów pływających oraz poruszających się w obszarze przydennym, a także zastosowanie technologii informatycznych do gromadzenia oraz przetwarzania dużych ilości danych cyfrowych, służących obrazowaniu przestrzennemu środowiska wodnego, pozwoliłoby nie tylko monitorować stan i przepływ wody, w tym wszelkich zanieczyszczeń w przestrzeni morskiej i wód śródlądowych, ale także pozwoliłoby na efektywne zarządzanie zasobami wodnymi, w szczególności w Polsce.

W planach Europejskiej Fundacji Kosmicznej jest szereg inicjatyw międzynarodowych. Planowany w połowie czerwca w Gdańsku kongres pod nazwą **BALTIC SUMMIT 2017**, na który zapraszani są przedstawiciele świata polityki, biznesu i nauki z krajów nadbałtyckich ma na celu omówienie problemów Morza Bałtyckiego oraz technologii kosmicznych i robotycznych, wspierających ich rozwiązywanie. Kongres połączony będzie z przeglądem-konkurem rozwiązań satelitarnych, dronów i robotów podwodnych, umożliwiających eksplorację i eksploatację środowiska wodnego, a także warsztatami dla firm zainteresowanych tematyką.

Odrębną kwestią, która zainteresowała ekspertów z Europejskiej Fundacji Kosmicznej, są także zasoby wodne Polski, gdyż wbrew powszechnej opinii Polska jest krajem bardzo ubogim w wodę. Na mieszkańca rocznie przypada ok. 1600 m³ (1,6 mln litrów), podczas gdy w większości krajów europejskich zasoby wód słodkich kształtują się na poziomie ok. 5000 m³ (5 mln litrów). To efekt nie tylko mało korzystnego położenia geoklimatycznego, ale także błędów i zaniedbań w gospodarce wodnej. Dodatkową trudność gospodarczą sprawia fakt, że w Polsce zaledwie 30% rzek i jezior ma bardzo dobry i dobry stan ekologiczny, natomiast

pozostałe wody są umiarkowanej, złej lub bardzo złej jakości. Zanieczyszczone są one głównie odpadami organicznymi oraz biogenami (azot i fosfor), pochodzącymi z nawozów rolniczych, a także ściekami przemysłowymi i komunalnymi.

Bieżące informacje na temat projektu **BALTIC CHALLENGE** oraz wydarzenia **BALTIC SUMMIT 2017** znajdują się na stronie internetowej: www.balticchallenge.eu.

Kontakt w sprawach związanych z projektem BALTIC CHALLENGE:

Maciej „Matt” Iwankiewicz
member of the management board
of European Space Foundation

+48 601 89 2749 mobile
+48 78 054 7803 office
m.iwankiewicz@spacefdn.eu

